

KUIDAS EDASI?

Nüüdseks peaks kõik tomatisõbrad olema oma taimekesed kätte saanud. Kangesti kibelevad käed taimi ümber istutama. Tuletame meelde teatud tuntud ütlust - „**tark ei torna**“. Taimed on elusorganismid ja nemadki vajavad erinevate keskkondadega harjumist ning kohanemist. Mõelge millise seikluse taimekesed on läbi teinud, et üldse teieni jõuda. Eks te isegi kui kaugelt reisilt või pikalt matkalt koju saabute, olete väsinud ja vajate puhkust ning kosutust.

Tomatitaimed on sattunud hetkel täiesti uude keskkonda. Nende algne kodu oli ju kasvuhoones, kus valitsesid parimad kasvutingimused: ekstra soojus, paras õhuniiskus, lisavalgustus ja sajad taimed kõrvuti. Nüüd on lood hoopis teised. Taimed on kindlasti stressis ja vajavad kohanemiseks aega. Selleks võib kuluda nädal või isegi paar. **Pole eriti tark mõtte hakata neid kohe ümber istutama uude keskkonda.** Praegu vajavad nad vaid veidi kastmist ja häid sõnu. Ka väetamisega ei maksaks kohe kiirustada.

Kuidas ära tunda, millal taimed on valmis ümberistutamiseks?

Tõsta taimede kassett üles ja vaata, kas juured on avadest välja kasvanud. Kui on näha üksikuid juureotsakesi, siis las taim olla veel kassetis. Hoolimata sellest, et lehtedel tundub juba üsna kitsas olevat. Taim elab selle kitsikuse kenasti üle. Tähtis on korralik juurekava. **Kui kogu ava on valgetest juurtest täidetud ja juured tahavad hoogsalt potist välja kasvada, on õige aeg taimed uude potti istutada.**

Tomat armastab, et temaga palju tegeletakse. Seetõttu soovitame võtta esialgu 12-15 cm läbimõõduga potid ja istutada taimed nendesse ümber. Kui istutate kohe suurde potti võib juhtuda, et taimed saavad ülekastetud ja jäävad liigniiskesse mulda ning juured ei arene korralikult välja. **Korralikud juured on taimede eduka kasvamise alus.**

Taimede ümberistutamisel soovitame kasutada köögiviljadele mõeldud substraati, sinna võiks segada hulka loodusliku väetisena tuntud „kanakaka graanuleid“. 12-15 cm poti kohta tasuks võtta kuhjaga 1 teelusikatäis graanuleid.

Järgi tööde järjekorda:

1. Vali 12-15 cm läbimõõduga pott.
2. Valmista ette substraat (kasvumuld): sega substraat ühtlaseks, niisuta kergelt.
3. Pane poti põhja peotäis substraati ja lisa teelusika täis kanakaka graanuleid, sega.
4. Kata potis olev segu 1 cm substraadi kihiga, et istutamisel **taimede juured ei puutuks kokku kanakaka graanulitega** (väetisega põletamise oht!).
5. Võta kassetist ettevaatlikult taim välja ja asetage potti (tomati võib rahulikult istutada ka veidi sügavamale kui esialgses kassetis). Tomatitaimi ei ole vaja enne ümberistutamist kasta.
6. Lisa substraati ümber mullapalli poti külgedele ja vajuta korralikult kinni.
7. Lisa substraati poti pealispinnale ja vajuta korralikult kinni.
8. Jälgi, et pott poleks kuhjaga täis, sest siis on väga rakse kasta ja väetada (alati jäetakse istutamisel 0,5-1 cm poti servast kastmisruumi).
9. Kasta korralikult ja asetage valgusküllasesse kohta (mitte otsese päikese kätte, kevadel on suur päikesepõletuse oht).

Taimed vajavad juurdumiseks vähemalt nädal, sellel ajal pole vaja lisaväetamist teha. Nädala möödumisel ja eduka juurdumise korral saab hakata taimi loodusliku vedelväetisega väetama ja kastma. Nüüd saab oodata millal taimed hoogsalt kasvu alustavad ja esimesed õiepungad moodustuvad. **Lõplik ümberistutamine suurtesse pottidesse peaks toimuma siis kui esimesed õiekesed avanevad ja näitavad meile kollast värvi.**

Kui otsustate siiski istutada taimed kohe suurde potti, **selleks sobivad 23-25 cm läbimõõduga ja 20-30 cm kõrgused potid.** Tuleb järgida samasuguseid istutamise reegleid, kuid substraadi hulka soovitame segada vähemalt 4-5 teelusikatäit kanakaka graanuleid. Suures potis võtab taimede juurdumine kauem aega, ettevaatust kastmisega.

Edukat istutamist!

Anu Käär

Räpina Aianduskooli köögiviljanduse õpetaja